

دریافت‌های اخلاقی تربیتی از
مناجات ابو حمزه ثمالی

جلد اول | اخلاق بنده
مهدی مهدوی نژاد

انستیتوت توسعه و فرهنگ
و توسعه و فرهنگ و توسعه و فرهنگ
تلفات ۱۳۹۶

مکتبہ اہل بیت علیہ السلام
مکتبہ اہل بیت علیہ السلام

سرشناسه : مهدوی نژاد، مهدی، ۱۳۵۴ /
عنوان و نام پدیدآور: فرصت بندگی :
دریافت های اخلاقی تربیتی از مناجات ابو حمزه ثمالی
مشخصات نشر: رید: بهشت طالعیده، ۱۳۹۴.
مشخصات طاهری : ج. : ۲۱/۵x۱۴/۵ سم.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۴۴۹-۰۰۵ / وضعیت
فهرست نویسی : فیلی مختصر / یادداشت
: فهرست نویسی کامل این اثر در
نشانی <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی
است / رده بندی کنگره / رده بندی دیویی
/ شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۴۵۴۱۱

مکتبہ اہل بیت علیہ السلام
مکتبہ اہل بیت علیہ السلام

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران
۱۳۹۱

دریافت‌های اخلاقی و تربیتی
مناجات ابو حمزه ثمالی

مؤلف: مهدی مهدوی نژاد

ویرایش: حسین زارع، منیره اولیایی نسب
گرافیکست و صفحه آرا: محمد حسین عزیزی نژاد
ناشر: انتشارات بهشت دارالعباده، وابسته
به هیئت انصار ولایت دارالعباده یزد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۴۴۹-۰-۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۴۵۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۳۹۴

آدرس: یزد، میدان معلم، بلوار ۲۲ بهمن، کوچه نهم،
دفتر فرهنگی هیأت انصار ولایت دارالعباده یزد

تلفن: ۰۹۱۳۲۵۸۳۷۶۸

تلفن فروش: ۰۳۵۳۷۲۶۸۴۴۰ - ۰۹۱۴۰۷۰۸۰۸۵

{ فهرست }

... مقدمه

۱۰

... شیوه نامه

۱۳

... مهلت خدا

... بیداری با محبت

۳۶

... بیداری با عقوبت

۴۱

... بیداری با مهلت (استدراج)

۴۳

... نعمت‌های خدا: استدراج یا محبت خدا؟

۵۰

... گردنم زیر بار منت اوست

۵۳

... استراتژی پناه به خدا

... پناهندگی به خدا: عوض تمام کاستی‌ها

۵۸

... شروط پناهندگی

۶۰

... پناه بردن به غیر خدا

۶۲

... مراحل استعاذه

۶۷

... پناهندگی به جود و کرم خدا: از منظری دیگر

۷۰

... گردنم زیر بار منت اوست

۷۲

... جرأت بندگی

... جرأت گناه

۷۶

... مردم در چگونگی مواجهه با حق، دو دسته‌اند

۷۶

... پر جرأت شدن بر انجام گناه

۷۸

... جرأت حق طلبی

۷۹

... رفاقتی که جرأت کار خیر را سلب می‌کند

۸۰

... توبه سذر راه جرأت مجدد گناه بر انجام

۸۱

... خدا نظاره‌گر است

۸۲

... ایمان به خدا، جرأت می‌آورد

۸۷

... خدا به ما جرأت بلند شدن می‌دهد

۸۸

... گردنم زیر بار منت اوست

۹۰

... فرهنگ خطاپوشی

... فرهنگ خطاپوشی

۹۴

... فرصت بخشش دیگران را از دست ندهید

۹۹

... ارتباط مؤمنین و خطاپوشی

۵۹

... عیب‌پوشی و گذشت تا کجا؟

۹۹

... فرهنگ خطاپوشی

۱۰۰

... برادر دینی تو کیست؟

۱۰۱

... چگونه خطاپوش شویم؟

۱۰۸

... گردنم زیر بار منت اوست

۱۱۰

... زیبایی‌هایی که نزد ماست

... زیبایی‌هایی که نزد ماست

۱۱۴

... فطرت انسان سرچشمه زیبایی‌ها

۱۱۴

... نفسانیات، منشأ بدی‌ها

۱۱۵

... عقل، خوب و بد را جدا می‌کند

۱۱۶

... رشد زیبایی‌های درونی در ماه رمضان

۱۲۰

... ماه رمضان: ماه همه زیبایی‌های خدا

۱۲۶

... گردنم زیر بار منت اوست

۱۲۸

... طمع خوبان

... طمع خوبان

۱۳۲

... برتر از فرشته یا پست‌تر از حیوان

۱۳۲

... طمع

۱۳۵

... طمع شیطان

۱۴۰

... ماه رمضان ماه زیاد شدن طمع

۱۴۴

... گردنم زیر بار منت اوست

۱۴۷

... کدام بی‌نیازی

... کدام بی‌نیازی؟

۲۵۱

۲۱۲	... گردنم زیر بار منت اوست	۱۵۲	... تعریف استغنا
...	...	۱۵۲	... وجه مثبت و منفی استغنا
...	... حال معنوی ...	۱۶۱	... اوج بی نیازی
۲۱۴	... حال معنوی یا معنویت حال	۱۶۲	... خدا بهتر می داند چطور دینت را حفظ کند
۲۱۴	... معنویت در دنیای امروز	۱۶۳	... چگونه بی نیاز شویم؟
۲۱۵	... دو مطلب مهم	۱۶۷	... اطاعت از اهل بیت علیهم السلام اطاعت از خدا
۲۱۶	... حال معنوی	۱۶۸	... گردنم زیر بار منت اوست
۲۲۰	... معنویت حال	...	...
۲۲۱	... شیطان مانع می شود	...	... پدر و مادر ...
۳۲۲	... هیئت امام حسین علیه السلام	۱۷۴	... حقوق پدر و مادر
۶۲۲	... چه کنیم که معنویت حال پیدا کنیم؟!	۱۷۴	... انسان های منفع طلب
۲۲۸	... معنویت انسان های فاتح	۱۷۹	... امام مهدی علیه السلام به چنین آدم هایی محتاج است
۲۲۹	... گردنم زیر بار منت اوست	۱۸۰	... محبت به پدر و مادر
...	...	۱۸۳	... هشتاد حق برای پدر و مادر
...	... فرار در بن بست ...	۱۸۳	... چهل حق در دنیا
۲۳۲	... فرار در بن بست	۱۹۲	... گردنم زیر بار منت اوست
۲۳۲	... راه مواجهه با مشکلات	...	...
۲۳۳	... فرار معذوح	...	... روزی های معنوی ...
۲۳۵	... عزیز تر از جان	۱۹۴	... رزق های معنوی
۲۳۷	... فرار معکوس	۱۹۴	... تعریف رزق
۷۳۲	... فرار از خدا؟! به کجا؟!	۱۹۴	... انواع رزق
۲۳۸	... فرار به سمت خدا	۱۹۵	... مصادیق و نمونه ها
۲۴۳	... گردنم زیر بار منت توست	۱۹۹	... یک سؤال
...	...	۲۰۲	... سؤال دوم
...	... رابطه تربیت و معرفت (۱) ...	۲۰۳	... راه رسیدن به لذات معنوی
۶۴۲	... رابطه معرفت و تربیت (۱)	۲۰۴	... روزی های معنوی حلالی که طیب نیست
۲۴۶	... اساسی ترین عنصر تربیت	۲۰۸	... وقتی از روزی حلالیت هم بگذری
۲۴۷	... تربیت آگاهانه	۱۱۲	... لذت های معنوی خدیجه علیها السلام
۲۴۹	... دلایل بدرفتاری		

۲۹۸	... نفست را فریب بده	۲۴۹	... ناآگاهی
۲۹۸	... خدعه نفس	۲۵۲	... بیماری
۲۹۹	... خدعه با نفس	۲۵۴	... گردنم زیر بار منت اوست
۳۰۵	... لذت عبادت و شائبه نفسانی		
۶۰۳	... کار پاکان را قیاس از خود مگیر		
۳۰۷	... دوره عمومی مبارزه با نفس		
۳۱۵	... عقب‌نشینی تاکتیکی		
۳۱۷	... گردنم زیر بار منت توست		
	... از علی آموز اخلاص عمل		
۳۲۰	... از علی آموز اخلاص عمل		
۳۲۰	... انواع اخلاص		
۳۲۲	... اخلاص در همه اعمال		
۳۲۴	... معنای دقیق اخلاص		
۳۲۵	... شرط خالص بودن عمل		
۳۲۸	... مراحل اخلاص در عمل		
۳۳۵	... راه تشخیص کدام است؟		
	... وقتی خدا مانع گناه می‌شود		
۳۳۸	... وقتی خدا مانع گناه می‌شود		
۳۳۸	... سرعت گیرهای خدا		
۳۳۹	... تعریف اختیار و جایگاه آن		
۳۴۱	... یک راهکار		
۳۴۲	... توفیق یعنی چه؟		
۳۴۴	... چگونه خدا به انسان توفیق می‌دهد؟		
۳۴۹	... عبادت‌های ناخودآگاه و خودآگاه		
۳۵۳	... یک قانون		
۳۵۵	... ماه رمضان یک توفیق اجباری		
۳۵۶	... حب علی ابن ابیطالب		
	... رابطه تربیت و معرفت (۲)		
۸۵۲	... رابطه معنویت و تربیت (۲)		
۲۵۸	... تربیتی که پیچیدگی ندارد		
۲۵۹	... برنامه‌ای برای زندگی مؤمنانه		
۲۵۹	... بعد دوم وجود انسان		
۲۶۰	... تفاوت انسان بدکار و انسان گناه‌کار		
۲۶۱	... قاعده دنیا		
۲۶۲	... قانون تربیت معنوی		
۲۶۶	... ارتباط تربیت‌کننده		
۲۶۷	... مسابقه خدا با بنده		
۲۶۹	... الگوهای زمینی		
۲۷۲	... رمضان ماه ابراز دوستی خدا		
۲۷۲	... رفاقتی از جنس خدا		
۲۷۳	... گردنم زیر بار منت اوست		
	... مؤمنان بدلی		
۲۷۸	... مؤمنان بدلی		
۲۷۸	... مشکل جامعه ایمانی		
۲۷۹	... ایمان مستودع		
۲۸۰	... ایمان مستقر		
۷۸۲	... نشانه‌های ایمان عاریه‌ای		
۲۹۰	... روایات، سنگ محک ایمان مؤمنین		
۲۹۶	... گردنم زیر بار منت اوست		
	... نفست را فریب بده		

- ۴۰۰ :::: یک نسخه همگانی و کارآمد
 ۴۰۱ :::: اثرات یاد مرگ
 ۴۰۵ :::: یاد مرگ زندگی ساز است نه زندگی سوز
 ۴۰۶ :::: مراحل حیات انسان
 ۴۰۸ :::: مرگ، تولد دوباره
 ۴۱۳ :::: چرا از یاد مرگ فرار می‌کنیم؟
 ۴۱۷ :::: گردنم زیر بار منت اوست

فصل پنجم در نکیر

- ::::: وقایع و حوادث شب اول قبر :::::
 ۴۱۸ :::: شب اول قبر
 ۰۲۴ :::: شب اول قبر در روایات
 ۴۲۲ :::: مستحبات دفن میت
 ۴۲۳ :::: نکیر و منکر
 ۴۲۵ :::: دختری که شب اول قبر را تجربه کرد
 ۴۲۷ :::: بدخلقی با خانواده
 ۴۳۰ :::: راه نجات
 ۴۳۲ :::: ولایت اهل بیت علیهم السلام، کلمتی هاراجبران می‌کند
 ۴۳۳ :::: گردنم زیر بار منت اوست

فصل ششم در رشتات

- ::::: رشتات را به دست دوست بده :::::
 ۴۳۸ :::: رشتات را به دست دوست بده
 ۴۳۸ :::: تنزل انسانیت به حیوانیت
 ۴۴۳ :::: رابطه نعمت و تقوا
 ۴۴۴ :::: اثرات حس مالکیت
 ۴۴۷ :::: مالک اصلی خداست
 ۴۵۰ :::: اُسوه حسنه
 ۴۵۳ :::: راه چاره چیست؟
 ۴۵۳ :::: انواع ذکر
 ۴۵۴ :::: گردنم زیر بار منت اوست

- ۳۵۸ :::: گردنم زیر بار منت توست

فصل هفتم در صبر

- ::::: ایستگاه صبر (۱) :::::
 ۳۶۳ :::: ایستگاه صبر (۱)
 ۳۶۲ :::: ضرورت شناخت مفاهیم اخلاقی
 ۳۶۴ :::: تعریف صبر
 ۳۶۵ :::: تعریف استقامت
 ۳۶۶ :::: ویژگی انسان صبور
 ۳۶۷ :::: انواع صبر
 ۳۶۷ :::: صبر بر طاعت
 ۳۶۸ :::: صبر بر معصیت
 ۳۶۸ :::: صبر بر مصیبت
 ۳۷۰ :::: اقسام مصائب
 ۳۷۱ :::: مصائب خداوندی یا الطاف خفیه
 ۳۷۴ :::: با صبر مصیبت آسان می‌شود
 ۳۷۵ :::: نمونه‌هایی از صبر امام خمینی ره

فصل هشتم در صبر

- ::::: ایستگاه صبر (۲) :::::
 ۳۸۰ :::: ایستگاه صبر (۲)
 ۳۸۰ :::: صبر بر ترس
 ۳۸۱ :::: شیوه‌های صبر بر معصیت
 ۳۸۶ :::: انواع صبر در عمل
 ۳۸۹ :::: صبر بر طاعت
 ۳۹۰ :::: چرا از عبادات خود لذتی نمی‌بریم؟
 ۳۹۲ :::: اسمعی
 ۳۹۶ :::: گردنم زیر بار منت اوست

فصل نهم در یاد مرگ

- ::::: یاد مرگ :::::
 ۴۰۰ :::: یاد مرگ

{ تمهید }

بسم الله الرحمن الرحيم

هدف از خلقت، عبودیت و بندگی خداست و دوران حیات، فرصت بندگی کردن «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» (سوره ذاریات، آیه ۶۵).

این فرصت تنها یک بار در اختیار هر انسانی قرار می‌گیرد و با مرگ، این فرصت پایان می‌یابد. در این معرکه حیات و موت است که انسان‌ها در آزمون بندگی قرار می‌گیرند؛ یا رد می‌شوند یا قبول، «الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا...» (سوره ملک، آیه ۲) و این فرصت برای آن است که بهترین بندگی‌ها را بهترین بندگان خدا شناخته شوند.

در این فرصت‌های واحد، فرصت ویژه‌ای هم یافت می‌شود که خدای متعال برای بهره‌مندی تعالی و رشد ارتقایی بندگان فراهم آورده است تا آنها که از قافله عبودیت او جا مانده‌اند زودتر برسند و آنها که همراهند تندتر به سر منزل مقصود نائل شوند.

یکی از بهترین و مغتنم‌ترین این فرصت‌ها، ماه رمضان است که سرشار از مغفرت و رحمت و برکت است و می‌توان گفت که این ماه، بهترین فرصت بندگی کردن است.

در این میان راه و رسم بندگی را باید از عبادالرحمن و بندگان مخلص و حقیقی خداوند یعنی ذات مقدسه معصومین علیهم‌السلام آموخت. مدرسه معارف اهل بیت سرشار از آثار و جلوات بندگی خداست که هر جلوه‌اش دریای بی‌پایانی است از معرفت و عبودیت.

یکی از آن جلوات، دعای ابو حمزه ثمالی است که از وجود مبارک حضرت سیدالساجدین زین‌العابدین علیه‌السلام تراوش نموده و چون ترنم دل‌انگیز وحی جان‌های مشتاقان و محتاجان را روح تازه بخشیده است.

اثر حاضر مجموعه‌ای از مباحثات جمعی از طلاب و فضلاء محترم است که در چندین ماه مبارک رمضان صورت گرفته و به صورت مکتوب محضر علاقه‌مندان وادی معرفت و محبت تقدیم گردیده است. لازم به ذکر است این مباحث در پایان هر جلسه به صورت یک جلسه منبر و سخنرانی تنظیم و در جمع مردم مؤمن دارالعباده یزد در هیئت انصار ولایت، ایراد گردیده است.

مباحث مذکور به همت جمعی از برادران و خواهران ایمانی در این هیئت به صورت مکتوب و به منظور چاپ به صورت کتاب آماده گردیده است.

از آنجا که سیر و فرآیند تهیه و تدوین این مباحث یک شیوه قابل اقتدا و کارآمد در زمینه تولید محتوای دینی و ارائه آن است، لذا

در ادامه شرح ماقع را با قلم توانای برادر ارجمند حجت الاسلام
والمسلمین علوی ملاحظه نموده و ما را در رفع نقایض و غنای هر
چه بیشتر این اثر مساعدت نمایید.

این اثر به عنوان جلد اول کتاب فرصت بندگی بوده و مجلدات
بعدی به حول و قوه الهی و استمداد از روح ملکوتی حضرت
زین العابدین در تدوین و آماده سازی می باشد.

والسلام علینا و علی عباد الله الصالحین و رحمة الله و برکاته

مهدی مهدوی نژاد

شعبان المعظم ۱۴۳۶

www.ketab.ir